

Сборник съдебна практика

Дело C-28/15

**Koninklijke KPN NV и др.
срещу
Autoriteit Consument en Markt (ACM)**

(Преюдициално запитване, отправено от College van Beroep voor het bedrijfsleven)

„Преюдициално запитване — Обща регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги — Директива 2002/21/ЕО — Членове 4 и 19 — Национален регулаторен орган — Мерки за хармонизиране — Препоръка 2009/396/ЕО — Правно значение — Директива 2002/19/ЕО — Членове 8 и 13 — Оператор, определен като разполагащ със значително влияние на даден пазар — Задължения, наложени от национален регулаторен орган — Контрол на цените и задължения, свързани със системата за отчитане на разходите — Тарифи за терминиране на фиксирани и мобилни повиквания — Обхват на контрола, който националните юрисдикции могат да упражняват върху решенията на националните регулаторни органи“

Резюме — Решение на Съда (втори състав) от 15 септември 2016 г.

1. *Сближаване на законодателствата — Сектор на далекосъобщенията — Електронни съобщителни мрежи и услуги — Регулаторна рамка — Директиви 2002/19 и 2002/21 — Контрол от национална юрисдикция на решение на национален регулаторен орган, което налага тарифни задължения на пазара на терминиране на повиквания и се отклонява от препоръка на Комисията — Липса на правомощие за отклоняване от тази препоръка — Граници — Съображения, свързани с характерните особености на пазара*

(член 288 ДФЕС; членове 8 и 13 от Директива 2002/19 и член 4, параграф 1 от Директива 2002/21 на Европейския парламент и на Съвета; Препоръка 2009/396/ЕО на Комисията)

2. *Сближаване на законодателствата — Сектор на далекосъобщенията — Електронни съобщителни мрежи и услуги — Регулаторна рамка — Директиви 2002/19 и 2002/21 — Контрол от национална юрисдикция на решение на национален регулаторен орган, което налага тарифни задължения на пазара на терминиране на повиквания — Преценка за пропорционалност — Допустимост — Задължение за доказване на действителното осъществяване на целите, обявени в посочените директиви — Липса*

(член 8, параграф 4 и член 13 от Директива 2002/19 и членове 6, 7 и 8 от Директива 2002/21 на Европейския парламент и на Съвета; Препоръка 2009/396/ЕО на Комисията)

1. Член 4, параграф 1 от Директива 2002/21 относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги („Рамковата директива“), изменена с Директива 2009/140, във връзка с членове 8 и 13 от Директива 2002/19 относно достъпа до електронни съобщителни мрежи и тяхната инфраструктура и взаимосвързаността между тях („Директива за достъпа“), изменена с Директива 2009/140, трябва да се тълкува в смисъл, че национална юрисдикция, сезирана със спор относно законосъобразността на наложено от национален регулаторен орган

(НРО) ценово задължение за доставка на услуги за терминиране на фиксирани и мобилни повиквания, може да се отклони от Препоръка 2009/396 относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в Европейския съюз, в която моделът за отчитане на разходите, наречен „BULRIC strict“ (Bottom-Up Long-Run Incremental Costs) е препоръчан като подходяща мярка за регулиране на цените на пазара за терминиране на повиквания, само ако счита, че съображения, свързани с фактическите обстоятелства по делото, по-конкретно характерните особености на пазара на въпросната държава членка, налагат това.

Действително от член 4, параграф 1 от Рамковата директива произтича, че правото на обжалване, гарантирано от тази разпоредба, трябва да се основава на ефективен механизъм на обжалване, позволяващ същността на спора да бъде надлежно отчетена. Тази разпоредба впрочем уточнява, че органът, компетентен да разгледа такъв спор, който може да бъде и съд, трябва да разполага с подходящ експертен потенциал, за да може ефективно да изпълнява функциите си. По този начин, когато е сезиран със спор относно законосъобразността на наложено от НРО ценово задължение в изпълнение на членове 8 и 13 от Директивата за достъпа, националният съд може да се отклони от Препоръка 2009/396, но същевременно, въпреки че препоръките нямат обвързващо действие, националните съдилища са длъжни да ги вземат предвид при разрешаването на разглежданите от тях спорове, по-конкретно когато препоръките изясняват тълкуванието на национални разпоредби, приети с оглед на изпълнението им, или когато имат за цел да допълнят разпоредби на Съюза с обвързващ характер.

(вж. т. 39, 40—43; т. 1 от диспозитива)

2. Правото на Съюза трябва да се тълкува в смисъл, че национална юрисдикция, сезирана със спор относно законосъобразността на наложено от национален регулаторен орган (НРО) ценово задължение за доставка на услуги за терминиране на фиксирани и мобилни повиквания, може да преценява пропорционалността на това задължение с оглед на целите, посочени в член 8 от Директива 2002/21 относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги („Рамковата директива“), изменена с Директива 2009/140, както и в член 13 от Директива 2002/19 относно достъпа до електронни съобщителни мрежи и тяхната инфраструктура и взаимосвързаността между тях („Директива за достъпа“), изменена с Директива 2009/140, и да вземе предвид факта, че посоченото тарифно задължение цели да насърчава интересите на крайните ползватели на пазар на дребно, който не попада в обхвата на регулиране.

Всъщност от член 8, параграф 4 и от член 13 от Директивата за достъпа и от член 8 от Рамковата директива следва, че когато приема решение, с което налага такива тарифни задължения на операторите, НРО трябва да се увери, че същите съответстват на съвкупността от целите, прогласени в член 8 от Рамковата директива и в член 13 от Директивата за достъпа, именно, от една страна, да се основават на характера на възникналия проблем и да са пропорционални и обосновани в светлината на целите, посочени в член 8 от Рамковата директива, и да са наложени само след провеждането на консултациите по членове 6 и 7 от последната директива, и от друга страна, да целят да допринасят за повишаване на икономическата ефективност и за благоприятстване на устойчивата конкуренция и постигане на максимална полза за потребителите. Също така в рамките на съдебния контрол над това решение националният съд трябва да гарантира, че НРО спазва всички изисквания, произтичащи от целите, посочени в член 8 от Рамковата директива и в член 13 от Директивата за достъпа. В това отношение фактът, че ценово задължение се основава на Препоръка 2009/396, не лишава националният съд от компетентността му да контролира доколко са пропорционални тези задължения с оглед на целите, обявени в посочените разпоредби.

За сметка на това, когато упражнява съдебен контрол над решение на НРО, националната юрисдикция не може да изисква от този орган да доказва, че тарифното задължение действително осъществява целите, посочени в член 8 от Рамковата директива. Да се възложи

такава тежест на доказване върху НРО означава всъщност да не се отчете, че приемането на регулаторни задължения почива на прогнозен анализ на развитието на пазара, за който се отнасят, за да се преодолеят констатираните проблеми на конкуренцията, поведението и/или разходите на даден ефикасен оператор. Такова доказателство обаче, отнасящо се до мерки, насочени към бъдещето, е невъзможно или прекомерно трудно да бъде представено.

(вж. т. 48—51, 55, 58—61; т. 2 от диспозитива)